

Think global, love local

#UNIZO
kiest
2018

Wat verwachten de
ONDERNEMERS
na de gemeenteraadsverkiezingen van 14.10.2018?

unizo

Denk globaal, koester lokaal

“Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden”

Menen

16 oktober 2017

Prioriteiten UNIZO Groot-Menen 2019-2024

Inhoudstafel

1. Inleiding
2. Speerpunten voor Groot-Menen
 - 2.1. Ruimtelijke ordening
 - 2.2. Mobiliteit
 - 2.3. Innovatie
 - 2.4. Klantgedrevenheid
 - 2.5. Ondernemend
3. Speerpunten UNIZO Nationaal
 - 3.1. Duurzaamheid
 - 3.2. Innovatie
 - 3.3. Samenwerking
 - 3.4. Klantgedrevenheid
 - 3.5. Ondernemend

UNIZO formuleert 5 algemene prioriteiten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14/10/2018:

- Vlotte bereikbaarheid
- Efficiënte samenwerking
- Faire fiscaliteit
- Bedrijvige kernen
- (Adem)ruimte om te ondernemen

Waarom:

Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden.

Wat is ons vertrekpunt:

5 waarden die ons als ondernemers inspireren: duurzaamheid, innovatie, samenwerking, klantgedrevenheid, ondernemend

Waar houden we rekening mee:

- De lokale economie wordt beïnvloed door een aantal randfactoren, beleidsthema's of, zo men wil, bouwstenen die het ondernemen faciliteren of net bemoeilijken: ruimtelijke ordening & mobiliteit, uitstraling van de gemeente, milieu, basisveiligheid en welzijn (onderwijs, voorzieningen)
- We houden ook rekening met 5 randvoorwaarden om een goed lokaal te kunnen voeren: voldoende en deskundige medewerkers, voldoende financiële middelen, de uitwerking van het beleid moet technisch goed in elkaar zitten, de interne en externe communicatie moet in orde zijn en, bovenal, moet er lijn zitten in het beleid.

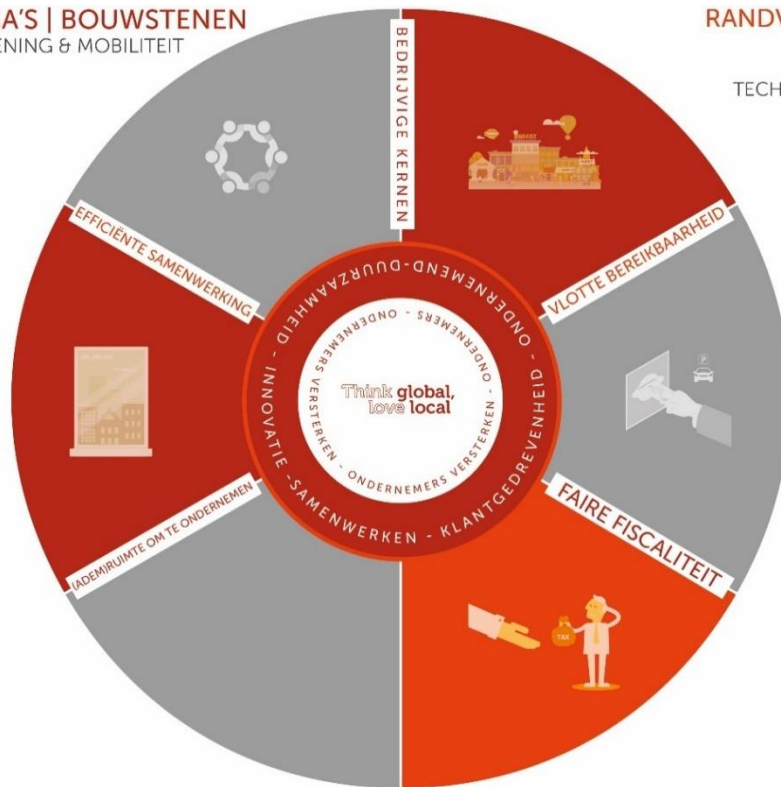
BELEIDSTHEMA'S | BOUWSTENEN

RUIMTELIJKE ORDENING & MOBILITEIT
MILIEU
WELZIJN
UITSTRALING
VEILIGHEID

RANDVOORWAARDEN

MEDEWERKERS
FINANCIËN
TECHNISCHE UITWERKING
COMMUNICATIE
BELEID

#UNIZO
kiest
2018

1. INLEIDING: THINK GLOBAL, LOVE LOCAL (DENK GLOBAAL, KOESTER LOKAAL)

Aan de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018 in Menen,

U weet het misschien nog, voor de verkiezingen van 2012 werd door UNIZO een strategisch beleidsplan voor stad Menen geschreven. De doelstelling was om vanaf de nieuwe legislatuur een ondernemersvriendelijk(er) klimaat te scheppen waarin efficiëntie, ruimte en dynamiek centraal stonden. Doorheen het plan werden enkele analyses gemaakt die resulteerden in aanbevelingen rond uitstraling, mobiliteit en verkeer, veiligheid en netheid, ruimtelijke ordening/woonbeleid, handelsbeleid, toerisme, leefmilieu en tenslotte dienstverlening/lokale werkgelegenheid/betrokkenheid.

Laat ons begin met een drietal zaken die de voorbije legislatuur niet of niet volledig werden gerealiseerd, maar die doorheen de jaren telkens opnieuw op onze agenda verschenen.

In 2012 pleitten we voor een *handelsvriendelijk* parkeerreglement in centrum Menen. Niettegenstaande er in de voorbije legislatuur serieus werd gesleuteld aan dit parkeerplan is zij nog voor verbetering vatbaar. Meer nog, in 2018 is de nood aan een degelijk en eenvoudig beleid actueler dan ooit. Dit wordt de komende legislatuur absolute prioriteit, het zal er op of er onder zijn.

Doorheen deze legislatuur werd geen communicatieplan of doordachte citymarketing uitgewerkt, alsook werd geen centrummanager aangesteld (cfr. Waregem). Ons centrum schreeuwt om bezoekers, onze KMO's snakken naar extra personeel, onze huizen dreigen permanent te blijven leegstaan. We hebben nood aan een gelaagd communicatieplan dat de troeven van onze stad verkocht krijgt aan de buitenwereld. Zo kunnen we onder andere toeristen maar vooral ook jonge gezinnen aantrekken, want zij zijn de werknemers en ondernemers van morgen.

Tenslotte blijkt dat de talrijke KMO's die Menen telt, nog meer dan in 2012, vragen naar actieve betrokkenheid in het beleid. Tel alle werkplaatsen die zij creëren op en je komt al snel aan het veelvoud van een multinational, deze KMO's moeten gekoesterd en betrokken worden. De laatste jaren werden in naburige steden en gemeenten verschillende inspraak en participatiemodellen uitgetest. Stad Menen bleef op dat vlak wat achter, een inhaalbeweging is nodig.

U ziet, onze bezorgdheden in 2012 waren terecht, bovenstaande zaken worden nu opnieuw aangekaart maar zijn slechts enkele van onze prioriteiten voor de nieuwe legislatuur. Natuurlijk realiseerde de stad sinds 2012 veel voor de ondernemers, al dan niet samen of op aanbevelen van UNIZO.

Een eerste mooie beleidsrealisatie was het aanstellen van de ambtenaar lokale economie. Zij fungeert als eerstelijnsadviseur en is eerste aanspreekpunt voor ondernemers en comités. Het blijft belangrijk dat mensen in deze functie voldoende opgeleid worden en onafhankelijk adviseren naar het beleid toe. Ook het takenpakket moet worden bewaakt, met focus op economie en handel en minder op eventcoördinatie.

Er werd in het begin van de legislatuur extra ruimte voor ondernemen voorzien op de site LAR-ZUID. Een pluim voor stad Menen, dat doorheen de jaren voorstander bleef en volhardend optrad naar de partners. Stad Menen is mee verantwoordelijk voor het behoud van enkele grote ondernemingen in de regio, wat een enorme welvaart met zich meebrengt.

Tenslotte werd, onder andere op aanbevelen van UNIZO, geïnvesteerd in slimme camera's op diverse locaties. Zo kwamen er camera's op de Barakken en aan het stadhuis, maar ook op de LAR en

Grensland kwamen camera's bij. Grenscriminaliteit teistert al sinds jaar en dag onze regio, vandaar dat we elke stap richting meer veiligheid blijven steunen.

Bovenstaande zaken uit 2012 komen terug, maar u kan niet ontkennen dat de wereld verandert, ook in Menen. De maatschappelijke uitdagingen zijn talrijk, complex en kunnen enkel via samenwerking worden aangepakt. Er ontstaan nieuwe groeisectoren zoals zorg en recreatie, de economie wordt meer en meer circulair, het bezit van producten wordt meer en meer vervangen door het gebruik van diensten, er ontstaan nieuwe kanalen, productieprocessen en businessmodellen, bedrijven beoefenen een combinatie van activiteiten en de stad wordt het kantoor van de toekomst.

Een aantal antwoorden op deze uitdagingen kan stad Menen zelf geven als actor, voor andere topics zal zij dienen samen te werken met andere overheden, voor nog andere is het aangewezen dit uit te werken met nog andere stakeholders (regisseur).

Door de digitalisering speelt het ondernemen zich af in een geglobaliseerde context: we zijn verbonden met mensen aan de andere kant van de wereld, startups zoeken werkkapitaal in Dubai en bepaalde taken worden uitbesteed naar de andere kant van de wereld. Voor internationaal aangestuurde ondernemingen is fysieke verankering vaak een zeer relatief begrip geworden.

Tegelijkertijd zien we dat velen houvast zoeken in het authentieke, nabije, herkenbare, en de mens zoeken achter product of dienst. Ook in stad Menen.

Daarom zijn de zelfstandige ondernemers uit Groot-Menen een stabiel baken: zij staan open voor de kansen die de wereld hen biedt, maar blijven geworteld in hun streek; zij zorgen ervoor dat mensen met de fiets kunnen gaan werken en betalen via sponsoring het volleybaltruitje van onze kinderen.

Als (kandidaat-)verantwoordelijke voor uw lokaal bestuur kent u deze mensen én hun werknemers wellicht bij naam. UNIZO is de lokale besturen dankbaar die dit weten te waarderen. Omdat mensen die op eigen risico ondernemen, voor hun eigen loon zorgen, en welvaart & tewerkstelling creëren, versterkt moeten worden. Vandaar dat wij ondernemers ook aansporen om aan politiek te doen, of om op z'n minst inspraak te hebben in het beleid.

Het ondernemerschap versterken, willen we samen met u vanuit volgend waardenkader aanpakken: Duurzaamheid, Innovatie, Samenwerking, Klantgedrevenheid, Ondernemend.

Dit houdt in dat de zelfstandige ondernemer gehoord wordt en kan meedenken; dat hij (M/V/X) op een vlotte en efficiënte manier geholpen wordt, zoals bij het zoeken naar een geschikte vestigingsplaats; dat hij bereikbaar is en zich vlot kan verplaatsen; dat hij duurzaam kan ondernemen en dat kan doen in een dynamisch klimaat, zodat hij ook waar krijgt voor zijn geld.

De ondernemer levert graag zijn bijdrage onder de vorm van een lokaal verankerd initiatief, tewerkstelling dicht bij huis, inkomsten voor de lokale financiën en een bijdrage aan het lokale sportieve en sociaal-culturele leven. Daar wordt iedereen beter van.

Samen met het toekomstig lokaal bestuur willen wij als partner werken aan een bedrijvig en dus levendig Menen, Rekkem en Lauwe, waar het goed is om te wonen, te recreëren én te ondernemen. Het is met deze motivatie dat wij u onze prioriteiten voor de komende zes jaar voorleggen.

We komen hier graag regelmatig met u op terug, Alvast veel succes!

Namens de ondernemers van Menen, Lauwe en Rekkem

2. Speerpunten voor Groot-Menen

2.1. Ruimtelijke ordening

2.1.1. Kernversterking

De kern van Menen vormt het socio-economische hart van onze stad. Dit zou een broeiest van leven, van diverse functies zoals wonen, werken, winkelen en ontspanning moeten zijn. Momenteel is de leegstand in centrum Menen te hoog (12% leegstand in totaal, in de leperstraat staat tot 30,4% leeg).

Daarom vraagt UNIZO om de kernafbakening van Menen te herbekijken. Deze is nu te ruim en met een herschikking kunnen vormen van bedrijvigheid en handel meer worden gebundeld en uitgespeeld. Bij eventuele heffingen op leegstand binnen dit gebied, kunnen die inkomsten worden gebruikt om verschillende vormen van ondernemerschap naar de kern aan te trekken. UNIZO blijft ook geloven in een bedrijvige kern in Menen en dringt aan dat de stad verder bouwt op de centrumstudie en het masterplan. Hiervoor dient een werkgroep met ondernemers en beleid worden opgestart (indien nog niet van toepassing).

Er moet een oplossing komen voor de leegstand bij de ingang tot Menen vanaf zowel de Bruggestraat als de leperstraat. Dit werkt storend als eerst aanblik bij het binnenrijden van het centrum.

De pandeigenaars in het centrum moeten worden gestimuleerd om ook de ruimte boven de winkels/kantoren bewoonbaar te maken.

Verder stelt UNIZO voor om de noodzakelijke herinrichting van het centrum (het masterplan), waarvoor er reeds plannen ontwikkeld zijn, nu reeds aan te pakken en los te koppelen van het dossier van de verbreding van de Leie. De timing van deze werken is immers een zodanige onbekende dat er (te) veel tijd verloren dreigt te gaan. Hierbij dient absoluut worden geïnvesteerd in kwaliteitsvolle horeca op de markt als belangrijke aantrekkingspool. Dit kan worden uitgewerkt in een doorgedreven horeca-beleidsplan op maat van stad Menen.

Tot slot is ook in de wijk Paradijs het handelsapparaat aan het wegvallen. De bewoners dreigen er een mooi aanbod van dagelijkse goederen dicht bij hun woning te verliezen. Het beleid dient hier na te denken over alternatieven om dit op te vangen, bv. via een gedeeltelijke invulling van de kerk?

2.1.2. De periferie

Heel wat steden en gemeenten kennen het fenomeen van de perifere detailhandel, in een concentratie van baanwinkels, zowel als solitaire grootschalige handelszaken. Dit staat haaks op het kernversterkend beleid, waar detailhandel een wezenlijk onderdeel is van de kernfuncties. Uiteraard zijn er bepaalde detailhandelszaken die geen plaats vinden in de kern, omwille van hun grootschaligheid.

Met betrekking tot de Tybersite vraagt UNIZO om de beschikbare winkelvloeroppervlakte te reserveren voor complementaire winkels ten opzichte van die in het centrum. UNIZO vraagt ook om vanuit de Tybersite verder toe te leiden richting het centrum van Menen (verbinding

centrum-Tybersite). Dit moet onder andere gebeuren door de verbindingsweg aantrekkelijk en uitnodigend te maken.

2.1.3. Bedrijvigheid

Wat de bedrijventerreinen in Menen betreft, dient Grensland geoptimaliseerd te worden: de structuur en de toegang kunnen beter. Ook dienen klachten en meldingen over het openbaar domein aldaar beter opgevolgd te worden.

Er is in stad Menen een grote nood aan betaalbare 'instapateliers' waarin startende ondernemers gedurende de eerste 2 jaar hun activiteit kunnen uitbouwen. Misschien kan hier ruimte voor voorzien worden in het centrum of op de Tybersite.

De voorwaarden voor vestiging van bedrijven op Menen-Oost moeten herbekeken worden, zodat ook kleinere bedrijven in aanmerking komen.

2.2. Mobiliteit

2.2.1. Circulatie

De toegankelijkheid van de Grote Markt in Menen, komende vanuit Rekkem is verre van voldoende. In het zicht van de Markt dient men een te lange omweg te maken richting station. De route is ook niet voldoende duidelijk, wat niet bevorderlijk is voor bezoekers. Dit kan verholpen worden door een betere bewegwijzering en een kortere route. De optie om een rondpunt aan de Donkerstraat aan te leggen, moet zeker overwogen worden.

Ondernemers stellen voor om vrachtwagens die richting de LAR moeten, te ontmoedigen om hun weg door het centrum van Rekkem in te plannen. Dit voor de leefbaarheid en gezelligheid van hun gemeente.

In de Koningstraat heerst veel leegstand en een economische opvulling is niet meteen haalbaar. Mede hierdoor is dit geen ideale aanloopstraat richting onze Grote Markt. De mogelijkheid om de leegstand met bewoning op te lossen, in plaats van handel en horeca, moet worden overwogen.

2.2.2. Parkeren

In Menen is er veel parkeerdruk door de aanwezigheid van onderwijs, handel en overheidsdiensten in het centrum. De nieuwe parkeersystemen zijn voor run -en funshoppers niet praktisch en ogen ingewikkeld. Daarom stelt UNIZO Menen voor om volgende acties te ondernemen:

- Schrappen van het betalend parkeren en vervangen door volgend gecombineerd systeem:
 - o Shop & Go voor de handelszaken
(= gratis parkeren gedurende een half uur)
 - o Eenvormig systeem blauwe zone
 - o Organisatie van lang parkeren moet worden herwerkt
 - Indien dit gratis blijft, moeten langparkeerders worden doorverwezen naar plaatsen op een haalbare afstand (zodat de afstand tot winkels, werk, ... op wandelafstand blijft)

- Er moeten niet meer parkeerplaatsen komen, de bewegwijzering naar langparkeerplaatsen moet duidelijker worden aangegeven, de combinatie met fietsgebruik moet worden overwogen
 - Goede bewegwijzering en verduidelijking per parkeerzone is nodig
- Wanneer er toch wordt gekozen voor betalend parkeren, is het aangewezen diverse en soepele betaalsystemen te voorzien zoals SMS of een app.

In Rekkem wordt gevraagd het kortparkeren te organiseren via Shop & Go voor de handelszaken (Moeskroenstraat) en langparkeerders door te verwijzen naar het Kerkplein.

In Lauwe werkt de situatie zoals ze is prima en dient er niets aangepast te worden.

2.2.3. Openbare werken en bereikbaarheid

Bij openbare werken moet echt op tijd worden gecommuniceerd naar de ondernemers, dit moet vanaf het begin worden meegenomen in het bestek. Bij elk groot werk dient stad Menen een communicatieplan op te maken. Daarin voorziet de overheid een deel over communiceren met ondernemers. De beleidsmaatregelen zullen een sterkere lokale verankering krijgen bij ondernemers wanneer ze zich aangesproken voelen. Een goede communicatie zorgt voor een grotere betrokkenheid. In principe kan ten allen tijde worden beroep gedaan op de adviseur mobiliteit van UNIZO West-Vlaanderen om als brugfiguur tussen stad en ondernemers te fungeren. Als extra dienst kan de stad Menen ook een minder-hinder-coördinator aanstellen, zoals stad Kortrijk. Deze persoon adviseert naar het beleid toe en is ook eerste aanspreekpunt voor meldingen. Indien dit financieel niet haalbaar is, moet worden overwogen of deze coördinator kan worden gedeeld met buurgemeenten - en steden.

Bij wegenwerken moeten altijd borden (handelaars bereikbaar) worden geplaatst. Mits goede afspraken met de politie kunnen de handelaars er ook hun logo op plaatsen om de boodschap te versterken.

Vanuit UNIZO is er vraag naar minder events en te focussen op meer kwaliteitsvolle events in het centrum. Deze moeten dan zo veel als mogelijk op zondag plaatsvinden, zodat de bereikbaarheid op zaterdag niet in het gedrang komt. Wat de events betreft, is de vraag om de straten gepast af te sluiten om het handel drijven maximaal mogelijk te blijven maken. Het voorzien van parkeereilanden binnen redelijke afstand van de winkels kan hier een oplossing zijn.

De diverse rommelmarkten kunnen beter op pleinen doorgaan dan voor de winkels. Hier komt doorgaans een publiek op af dan niet zinnens is om lokale aankopen te verrichten.

2.2.4. KMO-zones

Momenteel dienen de vrachtwagens zich tijdens het weekend of de nachten te vaak op privéterrein te parkeren. Daarom pleit UNIZO voor méér vrachtwagenparkeergelegenheid op de KMO-zones (vooral LAR en Grensland).

Bij hinder of mobiliteitsproblemen dient een brede groep van ondernemers te worden geïnformeerd. De ondernemers op KMO-zones worden in dergelijke situaties te snel over het hoofd gezien, terwijl zij wel hun klanten en leveranciers op de hoogte moeten kunnen stellen die van verder (of buitenland) komen. UNIZO raadt aan om deze ondernemers altijd mee te nemen in de communicatie.

De ondernemers op de KMO-zones pleiten ook voor veiligere fietsstroken.

2.2.5. Klimaat

Gezien er steeds meer elektrische wagens worden aangekocht, pleit UNIZO Menen ervoor om maximaal te voorzien in laadpalen voor elektrische voertuigen in Menen en de deelgemeenten.

Het openbaar vervoer Rekkem-Kortrijk (schoolgaande jeugd), Lauwe-Rekkem en Lauwe/Rekkem-Menen laat momenten te wensen over. Hier dient vanuit het beleid actie te worden genomen worden naar De Lijn.

2.3. Innovatie

2.3.1. Beleidsdomein economie stad Menen

De functie ambtenaar lokale economie kan volgens UNIZO opgewaardeerd worden tot een voltijds equivalent. Waarbij de focus niet meer volledig ligt op uitvoerend werk maar vooral beleidsadviserend en pro-actief gewerkt wordt, bv. via studiewerk. Op dit moment dient de ambtenaar ook te veel projecten tegelijkertijd op te volgen. UNIZO pleit voor de opmaak van een deskundige profielomschrijving van de ambtenaar economie stad Menen. Zo kan het takenpakket beter worden afgelijnd.

Momenteel zijn de bevoegdheden van stadskernvernieuwing en van economie verdeeld over twee schepenen. Bij initiatieven rond stadskernvernieuwing dient ook de economie als zorg te worden meegenomen en omgekeerd. UNIZO stelt een koppeling van de bevoegdheden lokale economie met stadskernvernieuwing voor.

2.3.2. Koopkracht

Menen is meer dan een stad aan de grens: zo kan er zeer betaalbaar gewoond worden. Dit in de verf zetten kan jonge tweeverdieners aantrekken en zorgen voor een nieuwe dynamiek. Een goed uitgewerkte citymarketing via getuigenissen van bewoners en ondernemers is absoluut noodzakelijk en dient te worden uitgewerkt. Zoals gezegd in de inleiding, moet dit een gelaagd plan zijn, dat alle facetten van de stad behandelt, maar ook alle facetten van de communicatie.

2.3.3. Veiligheid

Er is grote waardering voor de inspanningen die worden geleverd om via de ANPR-camera's en de samenwerking met Frankrijk de veiligheid te verzekeren. Deze inspanningen dienen zeker aangehouden te worden. De samenwerking met buurgemeente Halluin kan, op alle vlak, nog verder worden geoptimaliseerd in het belang van stad Menen. Ook hebben heel wat ondernemers, vooral op de KMO-zones, interesse om verder (samen) te werken aan de veiligheid. Vanuit de stad en de bedrijventerreinen moet hier regelmatig naar worden gepolst.

2.4. Klantgedrevenheid

2.4.1. Openingsuren gemeentehuis Lauwe

Voor de mensen uit Lauwe zou een uitbreiding van de openingsuren van de gemeentelijke diensten welkom zijn, bv. op een maandelijks avond of een zaterdagvoormiddag.

2.4.2. Events

Zoals eerder aangehaald vraagt UNIZO minder, maar vooral meer kwaliteitsvolle events. Echter leeft bij de deelgemeenten de indruk dat er te veel middelen naar centrum Mene gaan en dat zij in de kou blijven staan. De deelgemeenten vragen een faire manier van verdeling van middelen zodat ook lokale initiatieven in hun gemeente kunnen gestimuleerd worden.

2.4.3. Openbaar domein

De uitstraling van het openbaar domein kan beter: meer reinigen, meer en betere vuilnisbakken, dagelijkse leging van de vuilnisbakken, groenonderhoud, onkruidverdelging. Zeker aan de Franse grens is dit vandaag een pijnpunt.

Verder moet harder worden opgetreden tegen wildplassen, sluikstorten, graffiti, hondenpoep, etc. Dergelijke zaken werken mee het negatieve imago van Mene in de hand en mogen niet meer getolereerd worden.

2.5. Ondernemend

2.5.1. Premies

Er is grote waardering voor de ondersteuning die Mene biedt via haar premies. Dit kan niet genoeg gecommuniceerd worden. Maar met de eventuele herinrichting van de openbare ruimte, alsook een eventuele herafbakening van de kern, moeten de premies nog meer worden benut. Een idee is hier om aan ondernemers die ondersteund worden te vragen hier breed over te communiceren. Renoveren doet immers investeren, zij kunnen een hefboom betekenen in het premiebeleid. Dit kan desnoods een deel van de overeenkomst inhouden.

Als communicatiemiddel kan men ook voorstellen om een werfdoek "hier investeert Mene" op te hangen. Dit kan een positieve dynamiek creëren in de buurten waar wordt geïnvesteerd.

2.5.2. Dienstverlening

Er wordt opgemerkt dat de antwoordtermijnen voor sommige vragen, bv. rond events, echt te lang zijn. Vaak volgt er dan ook geen eenduidig antwoord. Transparantie, duidelijkheid, en een heldere procedure zijn hier dus aan de orde. UNIZO pleit voor kortere antwoordtermijnen en duidelijkheid over de duur en procedure bij vragen.

Van alle gemeentelijke diensten kan verwacht worden dat ze meedenken aan oplossingen. De juridische dienst is hierin een voorbeeld, alle stadsdiensten zouden zich hieraan moeten spiegelen.

Van de KMO's die op een bedrijventerrein gevestigd zijn, weten te weinig zaakvoerders wie hun aanspreekpunt is bij de stad. De dienst economie moet zich ook naar die doelgroep profileren, zodat snelle contacten tussen stad en KMO's mogelijk worden.

2.5.3. Aankoopbeleid

In 2016 organiseerde UNIZO samen met stad Menen de infosessie 'Doe zaken met je stad'. Op die manier worden de ondernemers geïnformeerd en kunnen zij vlotter meedingen naar de aanbestedingen. UNIZO wil zich engageren om dit ook komende legislatuur te organiseren en de kost voor de expert op zich nemen. Want uit een kleine bevraging blijkt dat meer dan 85% van de ondernemers uit Menen op de hoogte wil zijn van de aanbestedingen (37% doet mee als ze kans maken, bijna 50% doet nog niet mee maar heeft interesse).

3. Speerpunten UNIZO Nationaal

3.1. Duurzaamheid

Duurzaamheid, vertaald als zorg voor de lange termijn en continuïteit, is een belangrijke ondernemerswaarde.

Vanuit een gelijkaardige zorg hebben de meeste lokale besturen het Europees 'Burgemeestersconvenant voor klimaat en milieu' onderschreven. Hiermee engageert men zich ook lokaal om de CO₂-uitstoot te beperken.

Een andere insteek zijn de lage-emissiezones waarbij, momenteel in Antwerpen maar binnenkort ook in Brussel en Gent, de milieu- en gezondheidshinder door slechte luchtkwaliteit wordt beperkt door een selectief toelatingsbeleid voor motorvoertuigen.

Meer en meer lokale besturen gaan ook in hun aankoopbeleid duurzaamheid als criterium hanteren.

Hoe kan een lokaal bestuur haar ondernemers ondersteunen in het kader van een duurzaamheidsagenda?

1.1. Alles begint met een klimaatvriendelijke ruimtelijke ordening. UNIZO is voorstander van **bedrijvige kernen**. Kernen zijn van oudsher het socio-economische en culturele hart van onze steden en gemeenten. Wonen, werken, winkelen, diensten aanbieden en ontspanning komen er samen. Ondernemingen bepalen mee die levendigheid. Zij dragen bij aan de aantrekkingskracht van een kern en zijn de beste remedie tegen leegstand.

Doordat de detailhandel de laatste jaren enorm is veranderd (de vermindering van het aantal handelszaken, de invloed van e-commerce), kan bedrijvigheid in kernen niet louter door de detailhandel alleen worden waargemaakt. Gelukkig zijn er nieuwe groepen ondernemers en nieuwe opportuniteiten door de technologische en digitale ontwikkelingen, die inspelen op de tendens van een terugkeer naar een meer lokaal georganiseerde productie. Bedrijvigheid in de kern bestaat daarom ook uit zichtbare diensten (zowel privé als overheid), kantoren, co-workingplekken voor freelancers, ondernemers in de creatieve economie en ateliers voor nieuwe ambachtelijke makers. De te herbestemmen kerkgebouwen zijn hier een te onderzoeken opportuniteit.

Wanneer onze kernen bedrijvig blijven of worden, zijn zij duurzaam. Zij hebben een positieve impact op de sociale cohesie, op de mobiliteit en op het ruimtegebruik.

Een kern wordt niet zomaar bedrijvig. In vele kernen zien we immers een verdringing van de maakbedrijven door woningen. Pas wanneer er een algemeen gedragen programma of visie is, kunnen er stappen gezet worden naar een meer bedrijvige kern.

1.2. Kiezen voor bedrijvige kernen is ook kiezen voor **winkelkerngebieden en winkelarme gebieden**. Dit betekent niet dat er geen plaats is voor perifere detailhandel (baanwinkels), maar wel gelimiteerd. Er is immers een rechtstreeks verband tussen het ongebreideld toelaten van baanwinkels en leegstand in de oorspronkelijke handelskern. UNIZO ziet wel ruimte voor een assortiment dat complementair is aan de kern en per definitie ruimtebehoevend (meubelzaken, autodealers), met een zo groot mogelijke koppeling met de kern en geclusterd, zodat infrastructuur en parking zoveel mogelijk gedeeld worden.

Meteen kan hierdoor ook ruimte gevrijwaard of gecreëerd worden voor **productiebedrijven** die vanwege hun omvang, groei, het milieu of de mobiliteit, niet terecht kunnen in een gemeentekern en ruimte nodig hebben op een apart bedrijventerrein. Ook hier is clustering aan de orde. Men denke hier ook aan maatwerk, zodat zowel bedrijven met veel werknemers als kleinschalige productiebedrijven er terecht kunnen.

Alles begint met een inventarisatie van het aanbod en een behoeftenplan voor de toekomst. Het aansluiten van zgn. lokale bedrijventerreinen op zgn. regionale terreinen, reconversie van verouderde of niet-gebruikte bedrijventerreinen of bedrijfsgebouwen en bedrijventerreinmanagement passen perfect in een duurzaamheidsagenda.

We maken hier gebruik van de gelegenheid om de problematiek van de rechtsonzekerheid van **zonevreemde bedrijven** in herinnering te brengen. In de regel bestaan deze bedrijven in harmonie met hun omgeving. Het verderzetten van hun activiteit op de bestaande locatie is daarom de meest wenselijke optie. Dit kan via een BPA (Bijzonder Plan van Aanleg) of RUP (Ruimtelijk uitvoeringsplan) zonevreemde bedrijven. Wanneer het echt niet anders kan, kan ook herlokalisatie een optie zijn.

Het is aangewezen om te beginnen met ruimte voor lokaal verankerde bedrijven en voor die zonevreemde bedrijven die toch moeten herlokaliseren.

Er zit ook potentieel in het hergebruik van leegstaande **landbouwbedrijfsgebouwen** voor ondernemersactiviteiten die inspelen op de troeven van het platteland, zoals stilte en rust (verblijfstoerisme, kinderdagverblijf, mindfulness, yoga, therapieën met dieren). Hierdoor wordt het bestaande patrimonium in harmonie met de omgeving gevaloriseerd. We nemen hier ook de opportuniteit van de leegstaande **kerken** mee.

1.3. Een lokale overheid kan **ondernemers betrekken** bij de **formulering en uitvoering van lokale acties in het kader van het burgemeestersconvenant klimaat en milieu** en **praktische ondersteuning en sensibilisering** aanbieden via energiescans of het ter beschikking stellen van thermografische luchtfoto's of scans. Hierdoor worden ondernemers gestimuleerd om te investeren in energiebesparende maatregelen.

De lokale overheid kan ook **praktisch service** bieden door te zorgen voor oplaadpunten voor elektrische wagens en fietsen. Of door tijdelijk de installatie van zonneboilers en warmtepompen te ondersteunen.

1.4. Bij de invoering van een **lage-emissiezone** is het van belang te leren uit de ervaring van andere steden. Een goede voorbereiding, een beperking van de administratieve overlast, tijdige en gerichte communicatie en een invoering in fasen verhoogt het draagvlak van de maatregel. Flankerende maatregelen zoals gerichte premies kunnen de overgang vlotter laten verlopen. De invoering van de lage-emissiezone dient te passen in een goed doordacht mobiliteitsbeleid met goed aangeduide en goed bereikbare randparkings die aansluiten op kwalitatief vervolgvervoer (openbaar vervoer, fiets) of, voor het goederenvervoer, eventueel op een stedelijk distributieplatform. Er is ook de problematiek van bezoekers uit het buitenland: hier is een gecoördineerde aanmeldingsprocedure over de steden heen aan de orde, dit om te vermijden dat een toerist of zakenpartner die enkele steden wil aandoen, zich telkens op een apart lokaal platform moet aanmelden.

1.5. Duurzaamheid kan ook gerealiseerd worden door **lokaal aan te kopen** (of minstens alle lokale spelers de kans te geven) en korte ketenprojecten zoals restaurants die werken met lokale producten te promoten.

1.6. Een hoofdstuk apart is **mobilititeit**.

Dit is voor ondernemers een basisbehoefte én een groeiende zorg. Naargelang het type van ondernemer en naargelang de reden van de verplaatsing vertaalt dit zich anders (bereikbaarheid voor klanten, bereikbaarheid voor leveranciers, eigen mobiliteit).

Door de verspreide bebouwing en, wanneer we ons eenzijdig blijven richten op individueel georganiseerde automobilititeit, rijden we onszelf echter vast.

Hoe kan een lokale overheid ondernemers steunen om te komen tot een optimale mobiliteit?

1. Door een mobiliteitsvriendelijke ruimtelijke ordening.

Maatwerk, flexibiliteit en omzichtigheid zijn hierbij aan de orde: het permanent autoluw maken van straten kan voor een stedelijke kern een goede zaak zijn. Voor een landelijke kern kan dit echter nefast uitdraaien voor de handelaars, maar zou dit wel tijdelijk kunnen.

2. Ook moet de **infrastructuur** aangepast zijn: algemeen onderhoud, lokale bypasses zowel voor voetgangers, fietsers als voor gemotoriseerd transport, ontsluitingsmogelijkheden via spoor en water. Ontsluitingsroutes naar handelskernen en bedrijventerreinen moeten ook geschikt gemaakt en gehouden worden voor vrachtverkeer. Een heldere bewegwijzering helpt hierbij. Denk ook aan de 'vrachtwagentoets': wordt een verkeerssituatie aangepast, kan een vrachtwagen er passeren? Zo ja, dan is er ruim genoeg gedacht. Vrachtwagenchauffeurs zijn u overigens ook dankbaar wanneer faciliteiten zoals douche, toilet en water voorzien worden.

3. Daarnaast dient er ruimte te zijn voor **parkeren**: comfortabele **fietsstallingen**, **kort parkeren** in de kernen, gelegenheid tot **lang parkeren** aan de rand, met eventueel aansluitingsvervoer, en goed gesitueerde **laad- en loszones**. Voor interventieteams (de loodgieter, de elektricien, de kinesist, de huisarts) kan een **interventiekaart** om te kunnen parkeren op bewonersplaatsen een grote meerwaarde betekenen. Ook kan men bekijken hoe door een meervoudig gebruik van de ruimte er parkeergelegenheid kan gecreëerd worden.

4. Mobiliteitsstromen zijn nooit enkel lokaal. Daarom is **overleg met alle stakeholders** (ondernemers in de mobiliteitsraad) **en met naburige gemeenten** aan de orde. Bestemmingsverkeer naar gemeente B is immers doorgaand verkeer in gemeente A. En dan zijn er nog openbare werken en grote evenementen en het eventueel hanteren van venstertijden. Voor de transportsector zou gebundelde en transparante info over zulke venstertijden een handig instrument zijn bij de ritplanning.

5. We moeten nadenken over oplossingen voor de (dure) *last mile* in de logistieke keten in steden. Dit kan via **distributiecentra** die ook kunnen dienen als stockageruimte voor de lokale handel (e-commerce), alsook via **dagrandidistributie** (leveringen in de vroege ochtend of 's avonds/'s nachts) met stil transport. Hierbij kunnen ook **data en technologische oplossingen** hulp bieden.

6. **Grote evenementen en openbare werken** hebben een grote impact op alle ondernemers. Deze verdienen daarom een goede voorbereiding om de hinder zoveel mogelijk te beperken.

3.2. Innovatie door samenwerking, gefaciliteerd door de digitalisering

De wereld van vandaag is een geconnecteerde wereld. Mede dankzij de digitalisering is er meer gedeelde informatie beschikbaar en kunnen, om te beginnen, standaardprocessen efficiënter en effectiever afgewikkeld worden.

De klassieke samenwerking tussen burger en beleid verloopt via diverse formeel georganiseerde adviesorganen, zoals de GECORO (Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening, binnenkort omgevingsraad), of de Raad Lokale Economie, maar gaandeweg is het scala aan informatie-, inspraak-, samenspraak- en co-creatiemogelijkheden veel ruimer geworden. Ook de te verwachten schaalvergroting van de gemeenten dwingt om de klassieke manieren van werken te herdenken.

Hoe wordt innovatie door samenwerking een troef en biedt ze kansen voor ondernemerschap?

2.1. Door samen een **visie** te ontwikkelen over waar men de komende 6 jaar naartoe wil, ook specifiek op het domein economie.

2.2. Door na te denken over vormen van **informatiedoorstroming, inwinnen van advies, inspraak, samenspraak en co-creatie**. Dit kan formeel georganiseerd zijn op een klassiek beleidsdomein (bv. GECORO/omgevingsraad, sport...) of thematisch, bijvoorbeeld ter voorbereiding van de herinrichting van het openbaar domein of hinder bij openbare werken.

In beide gevallen is het goed om vooraf goed na te denken over wie de stakeholders zijn, in vele gevallen zijn dat zeker ook de ondernemers.

Zo adviseren we om in de GECORO/omgevingsraad vanuit het ondernemerschap minstens de productiebedrijven buiten de kern én de handel/diensten/horeca binnen de kern op te nemen (de zgn. “verenigingen van werkgevers of zelfstandigen, en de verenigingen van handelaars”).

Daarnaast pleiten wij ervoor om minstens een keer per jaar in de raden lokale economie de toestand van het economisch apparaat te bespreken. Zo vermijden we dat deze raden zich beperken tot de rol van actiecomité ten voordele van de lokale handel.

2.3. We evolueren van een top-down- naar een overlegmodel. Dit werkt enkel wanneer de burger en de ondernemer serieus worden genomen en er **transparant wordt gereageerd** op de adviezen en inzichten die ingewonnen zijn.

2.4. Op het domein economie is het aangewezen dat er een bestuurlijk en ambtelijk aanspreekpunt is voor ondernemers (**de schepen en de ambtenaar/dienst economie**). Op die manier ontstaan er bestuurlijk en ambtelijk pleitbezorgers voor het lokaal economisch apparaat, door alle beleidsdomeinen heen. Overigens is werken met specifieke aanspreekpunten ook dankbaar voor andere thema's en bij grote projecten, zoals grote openbare werken (horecacoach, bereikbaarheidsadviseur).

- 2.5. Maak ook gebruik van de **bereidheid van velen om zich lokaal in te zetten** (projectbudget, burgerbudget, hackaton voor de oplossing van complexe problemen, spreek ondernemers ook aan op hun competenties).
- 2.6. Innovatie en co-creatie worden ook gestimuleerd door kort op de bal te spelen. Een grote wendbaarheid van het bestuurlijke en ambtelijke apparaat is daarbij een voorwaarde.
- 2.7. Er zijn veel **data** beschikbaar. Deze kunnen ingezet worden voor opsporing, objectivering en oplossing van problemen. Overweeg ook het openbaar domein hiervoor aan te passen door **Wi-Fi** te voorzien.
- 2.8. Bij **internationale verbredingen**, bekijk welke kansen hier kunnen liggen voor beider lokale economieën.
- 2.9. Geen connectie zonder onthaal. Vergeet daarom niet uw **nieuwe ondernemers te onthalen**.
- 2.10. Denk ook na over de gevolgen van een eventuele **fusie van gemeenten** voor de betrokken ondernemers.

3.3. Klantgedrevenheid in een belevings- en betekenseconomie

De economie is sterk aan het veranderen. Connectie, de centrale positie van de klant, het belang van waarden, de opkomst van de deeleconomie (gebruikmaken van een dienst wordt belangrijker dan het hebben van een product), sociaal ondernemerschap, de groeiende waardering voor het persoonlijk verhaal van de mens achter het product, de beleving en de zorg voor de lange termijn zijn daar maar enkele uitingen van.

Hoe kan een lokale overheid hierop inspelen?

3.1 Door regelmatig haar reglementen te herdenken en, via de mogelijkheden die de digitalisering biedt, de **administratieve overlast** voor ondernemers te beperken. Wat sterk gewaardeerd wordt, is ontzorging van ondernemers door een **constructieve houding** wanneer een ondernemer op informele wijze raad vraagt bij de voorbereiding van een **vergunningaanvraag**. Binnen de administratie kan men bijvoorbeeld ook werken met gemengde teams om complexe dossiers aan te pakken zodat vermeden wordt dat de ondernemer van het kastje naar de muur wordt gezonden.

3.2. Door te kiezen voor **bedrijvige en levendige kernen** waar wonen, werken en recreatie zoveel mogelijk gebundeld worden. Dit is meteen ook een bijdrage aan de sociale cohesie in een gemeente of stad, met gunstige effecten op de veiligheid. Door aandacht te hebben voor **evenementen, toerisme en horeca**. Een stad waar iets te beleven valt, verhoogt haar aantrekkelijkheid voor jongeren en vermijdt een braindrain naar de grotere steden. Horeca is een belevingsop zich en ondersteunt het toerisme, de recreatie en de beleving van een gemeentelijke kern. Daarom is een horeca-beleidsplan en het aanstellen van een horecacoach om horecaondernemers te begeleiden, een goed idee.

- 3.3. Door **zorg** te dragen **voor het openbaar domein**, inbegrepen de netheid van zowel de gemeentekernen als de ambachtelijke terreinen (management van bedrijventerreinen, esthetische bekleding van afsluitingen van werven, innovatieve afvalinzamelingsystemen, duurzaam materiaalgebruik).
- 3.4. Door een **veilige omgeving** te creëren en ondernemers hierin te ondersteunen (preventieadvies, overleg over het zonaal veiligheidsplan, het BINZ Buurtinformatienetwerk Zelfstandigen, blauw op straat bij evenementen en op bedrijventerreinen).
- 3.5. Door een sterke **regie kinderopvang** die voldoende (financiële) ondersteuning voorziet voor sociale ondernemers in de kinderopvang, en starters in het bijzonder. Alsook door samenwerking te activeren tussen lokale bedrijven/KMO's met de kinderopvang. Verder inzetten op het lokale Huis van het Kind als belangrijke verbindende sector.
- 3.6. Door rond de deel- en sociale economie een **gelijk speelveld** te creëren en bij initiatieven zoals gezamenlijke aankopen, repaircafés en korte keten-initiatieven **te bekijken hoe de bestaande lokale economische spelers betrokken kunnen worden**.
- 3.7. Door zonder vooroordelen oog te hebben voor de specifieke noden van **ondernemers in moeilijkheden** (sociaal onderzoek in functie van het tijdelijk recht op leefloon, artikel 60, tijdelijke opvang in noodwoningen, doorverwijzing naar gespecialiseerde diensten).

3.4. Ondernemend

Een goed draaiende en lokaal verankerde lokale economie biedt tewerkstellingskansen voor inwoners, inkomsten voor de gemeentekas en de levendigheid van dorp of stad. Daarom verdient ook dit aspect de volle aandacht.

Hoe kan de lokale overheid de lokale economische spelers ondersteunen?

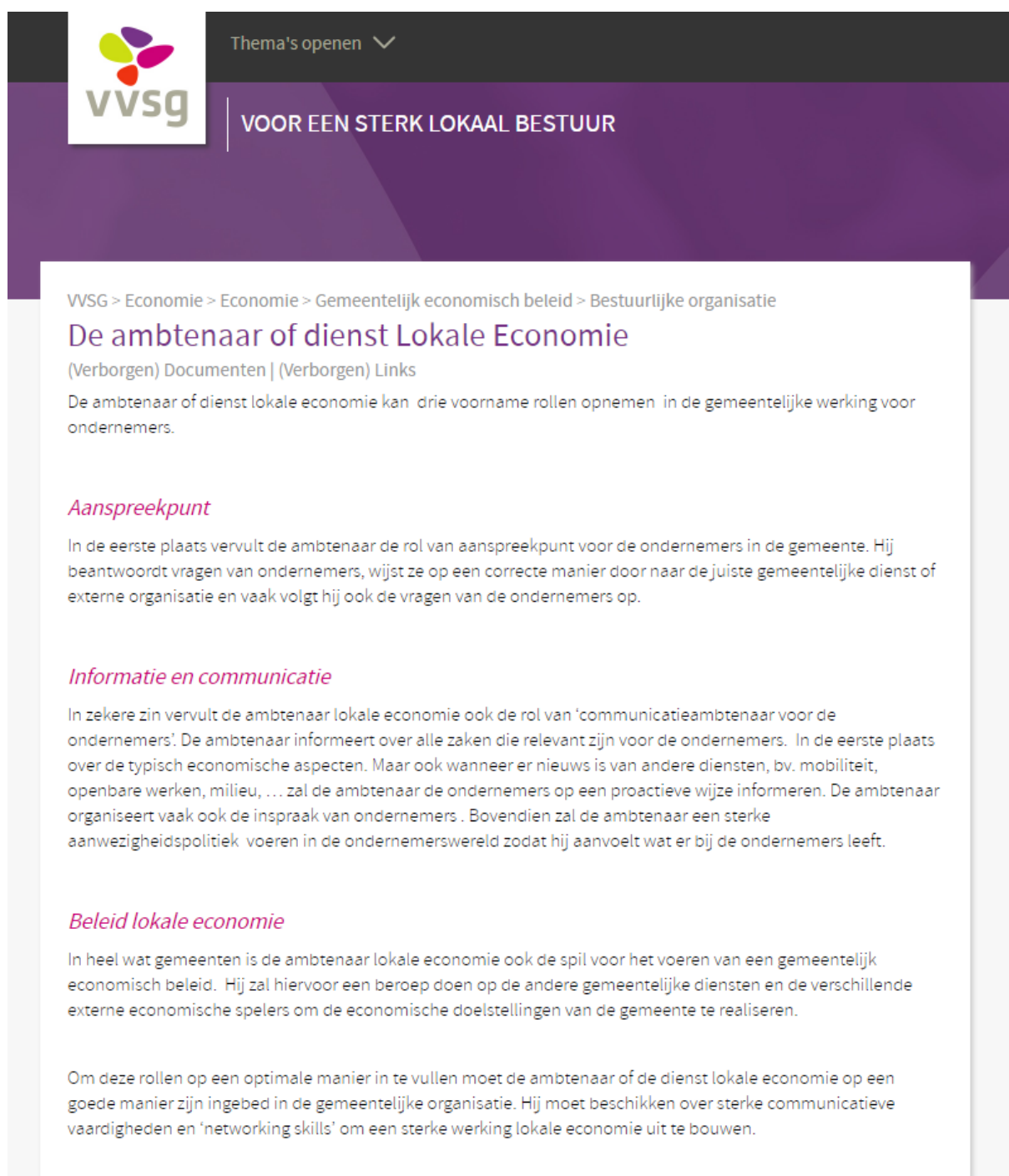
- 4.1. Door een proactieve, oplossingsgerichte **hands-on mentaliteit** waarmee men kort op de bal speelt en het doel belangrijker is dan de letter van het reglement.
- 4.2. Door een **faire en stabiele fiscaliteit** waardoor men waar voor zijn geld krijgt. Voorbeelden van pestbelastingen die het ondernemerschap ontmoedigen zijn belastingen op drijfkracht, verspreiding van reclamedrukwerk, overdreven dossierkosten om vergunningen te krijgen, belastingen op het openblijven na het sluitingsuur, belasting op dranksluiterijen, belastingen op zonnepanelen als bedrijfsoppervlakte, taksen voor aanplakborden of het laten betalen voor bestekken in het kader van overheidsopdrachten.
- 4.3. Door steun en ondersteuning waar het nuttig is.
- 4.4. Door onderwijs en economie met elkaar te verbinden via demonstratie-evenementen of het ondersteunen van bedrijfsbezoeken.
- 4.5. Door goede regelingen, zoals een helder traject voor de behandeling van vragen. Zo stelt UNIZO voor om voor eenvoudige vragen een **antwoordtermijn van 3 werkdagen** als

maximum te nemen. Bij openbare aanbestedingen is het aangewezen snel te informeren zodat men de opdracht kan inplannen of zich op andere opportuniteiten kan focussen.

4.6. Door **toegang tot het containerpark** te bieden voor afval dat vergelijkbaar is met particulier afval.

4.7. Door een **aankooppolitiek** die stabiel is in de tijd, en ook lokale spelers aan bod laat komen (liever een fotograaf dan een fotohokje). De nieuwe wet overheidsopdrachten biedt kansen om de administratieve rompslomp te verminderen. Overheden kunnen overigens ook een rol opnemen in de strijd tegen sociale dumping. Men moet wel redelijk blijven bij het opleggen van sociale clausules. Die moeten haalbaar blijven voor kleinschalige ondernemingen. Beter is positieve actie zoals Talentenwerf in de bouwsector waarbij men samen erin slaagt werkzoekenden op te leiden tot valabele arbeidskrachten in de bouw.

Bijlage 1: profiel van de schepen lokale economie volgens de VVSG

The screenshot shows the VVSG website header with the logo and navigation menu. The main content area is titled 'De ambtenaar of dienst Lokale Economie' and includes sections for 'Aanspreekpunt', 'Informatie en communicatie', and 'Beleid lokale economie'.

VVSG > Economie > Gemeentelijk economisch beleid > Bestuurlijke organisatie

De ambtenaar of dienst Lokale Economie

(Verborgen) Documenten | (Verborgen) Links

De ambtenaar of dienst lokale economie kan drie voornaamste rollen opnemen in de gemeentelijke werking voor ondernemers.

Aanspreekpunt

In de eerste plaats vervult de ambtenaar de rol van aanspreekpunt voor de ondernemers in de gemeente. Hij beantwoordt vragen van ondernemers, wijst ze op een correcte manier door naar de juiste gemeentelijke dienst of externe organisatie en vaak volgt hij ook de vragen van de ondernemers op.

Informatie en communicatie

In zekere zin vervult de ambtenaar lokale economie ook de rol van 'communicatieambtenaar voor de ondernemers'. De ambtenaar informeert over alle zaken die relevant zijn voor de ondernemers. In de eerste plaats over de typisch economische aspecten. Maar ook wanneer er nieuws is van andere diensten, bv. mobiliteit, openbare werken, milieu, ... zal de ambtenaar de ondernemers op een proactieve wijze informeren. De ambtenaar organiseert vaak ook de inspraak van ondernemers. Bovendien zal de ambtenaar een sterke aanwezigheidsbeleid voeren in de ondernemerswereld zodat hij aanvoelt wat er bij de ondernemers leeft.

Beleid lokale economie

In heel wat gemeenten is de ambtenaar lokale economie ook de spil voor het voeren van een gemeentelijk economisch beleid. Hij zal hiervoor een beroep doen op de andere gemeentelijke diensten en de verschillende externe economische spelers om de economische doelstellingen van de gemeente te realiseren.

Om deze rollen op een optimale manier in te vullen moet de ambtenaar of de dienst lokale economie op een goede manier zijn ingebed in de gemeentelijke organisatie. Hij moet beschikken over sterke communicatieve vaardigheden en 'networking skills' om een sterke werking lokale economie uit te bouwen.